

Låg dödlighet i lokaliserad prostatacancer

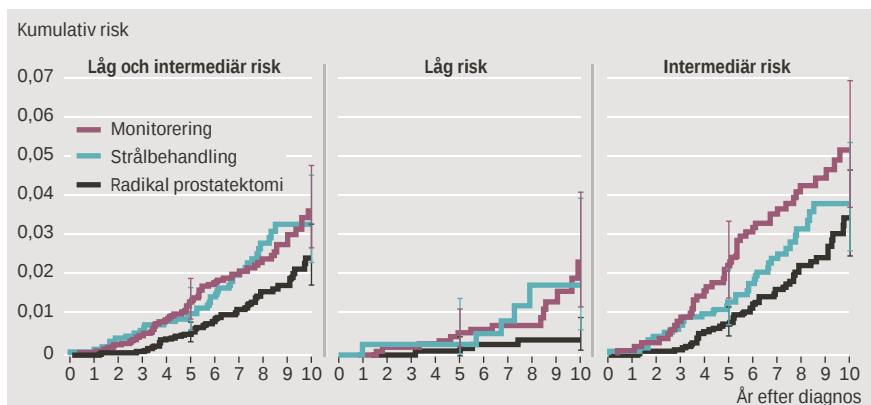
autoreferat. Hur lokaliserad prostatacancer ska behandlas är en omstridd fråga. I många fall tillväxer en sådan tumör långsamt, och en behandlingsstrategi är monitorering och behandling vid tecken till progress.

I Nationella prostatacancerregistrets uppföljningsstudie studerades män upp till 70 års ålder med lokaliserad prostatacancer med låg risk (T1c = ej palpabel tumör, prostataspecifikt antigen, PSA, under 10 ng/ml och Gleasonsumma 6 eller lägre, dvs ingen lågt differentierad komponent) eller intermediär risk (T2 = palpabel prostatatumör eller PSA 10–20 ng/ml eller Gleasonsumma 7). Monitorering av 2021 av dessa män inleddes 1997–2002. 3399 genomgick prostatektomi och 1429 strålbehandlades med kurativ intention.

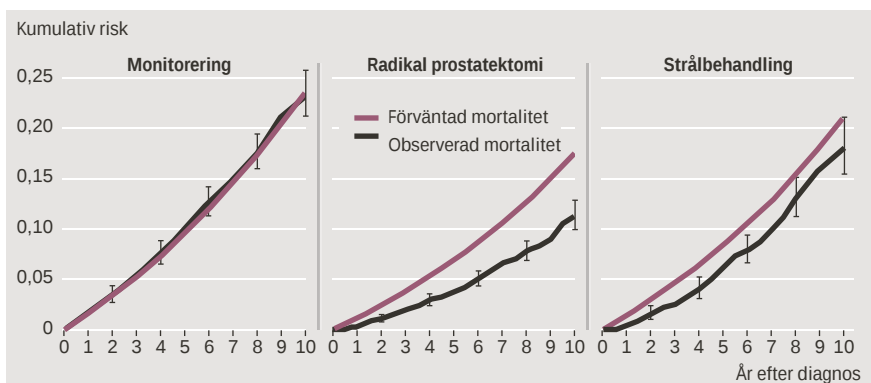
Den kumulerade risken för död i prostatacancer efter tio år beräknades till 3,6 procent bland monitorerade män (2,4 procent vid lågrisktumör och 5,2 procent vid intermediärrisktumör). Risken var något lägre bland män som fått aktiv behandling: 2,5 procent bland dem som opererats och 3,3 procent bland de strålbehandlade (Figur 1).

Även om monitorerade män hade nästan dubbelt så hög total dödlighet som män som opererats eller strålats hade monitorerade män en observerad total dödlighet som var lika hög som den för-

»... framstår monitorering som ett behandlingsalternativ ...«

Figur 1.

Figur 2.

väntade, medan män som opererats eller strålats hade lägre dödlighet än förväntat (Figur 2). Med en dödlighet under 3 procent tio år efter diagnos framstår monitorering som ett behandlingsalternativ för många män med lokaliserad prostatacancer av lågrisktyp.

Pär Stattin
professor, institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap, avdelningen för urologi och andrologi, Umeå universitet

Stattin P, et al. J Natl Cancer Inst. 2010;102(13):950-8.

Färre fall av barnastma efter förbud mot offentlig rökning

I Skottland infördes i mars 2006 förbud mot rökning på offentlig plats. Därefter har antalet fall av barnastma backat med i genomsnitt 18 procent per år. Det visar en studie som presenteras i New England Journal of Medicine.

Författarna har utifrån register tittat på antalet fall av sjukhusinläggningar till följd av astma hos individer under 15 års ålder under åren 2000–2009. Fram till 2006 noterades en stigande trend. Därefter har antalet fall backat kraftigt. Bland barn i åldern 0–4 år noteras en genomsnittlig årlig minskning på 18,4 procent vad gäller fall av sjukhusinläggningar till följd av astma under 2006–2009. Bland barn mellan 5 och 14 år var den genomsnittliga årliga minskningen

Foto: Colourbox

Efter införande av rökförbud på offentlig plats har fallen av barnastma i Skottland backat med 18 procent per år.

20,8 procent. Om det endast är rökförbudet som resulterat i att barn utsätts mindre för passiv rökning som en följd av att färre individer röker på offentlig

plats och/eller hemma ska vara osagt. En potentiellt bidragande faktor är det faktum att färre barn och ungdomar själva röker (vilket dock i sig skulle kunna bero på förbudet). Andelen rökande 13-åringar uppgick till 5 procent år 2004 och föll sedan till 3 procent år 2007.

Kritiker befarade i samband med att förbudet infördes att det kunde leda till att fler barn drabbas av astma då föräldrarna skulle röka mer hemma eftersom de inte kunde röka i offentliga lokaler, men de farhågorna kan man således avfärda.

Anders Hansen
leg läkare, frilansjournalist

Mackay D, et al. N Engl J Med. 2010;363:1139-45.